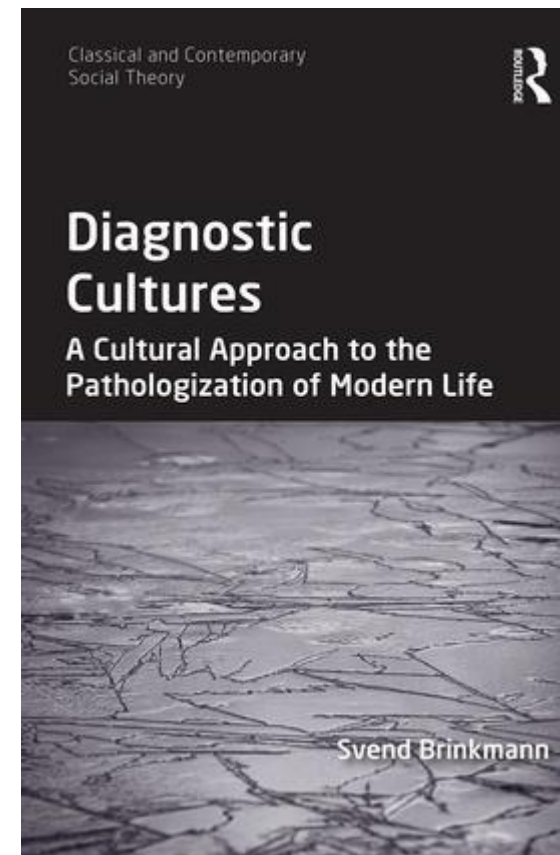
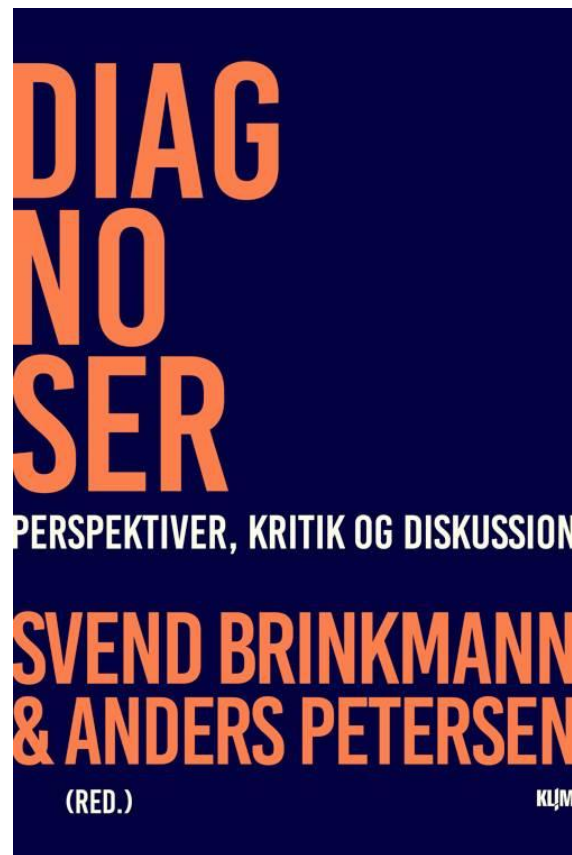
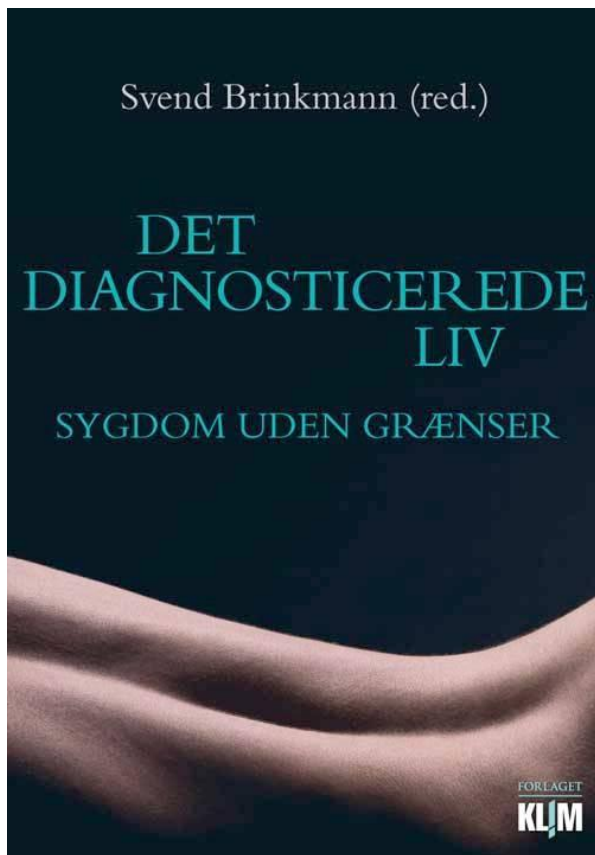

Dilemmaer i diagnosekulturen

Svend Brinkmann, cand. psych., ph.d., professor
Institut for Kommunikation og Psykologi
Aalborg Universitet

svendb@hum.aau.dk

Baggrundslitteratur

Forskningsmæssig baggrund I: Projektet ”Diagnostic Culture”

Forskere:

Svend Brinkmann
Anders Petersen
Ester Holte Kofod
Mette Rønberg
Mikka Nielsen

Centrale fokuspunkter:

Diagnosekultur
Diagnosers betydning i livet
Diagnoser som behandling og/eller som
problem
Patologisering

Forskningsmæssig baggrund II: Sorgens kultur

Forskere:

Svend Brinkmann

Luca Tateo

Alfred Sköld

Ester Holte Kofod

Anders Petersen

Ditte Winther-Lindqvist

Peter Clement Lund

Allan Køster

Brady Wagoner

Anne Suhr

Ignacio Brescó

Mikkel Krause Frantzen

Forskningsmæssig baggrund III: PLACES

Forskere:

Svend Brinkmann

Rasmus Birk

Peter Clement Lund

Sebastian Tobias-Renstrøm

Centrale fokuspunkter:

Situeret sygdomsteori

Økosociale nicher

Cases: ADHD og angst

Samfundsmæssige megatendenser

- *Individualisering*
- *Sekularisering*
- **Patologisering:** Når noget, der tidligere blev betragtet som et almindeligt menneskeligt problem eller en simpel afvigelse fra en norm, bliver gjort til en diagnosticerbar sygdom eller forstyrrelse, der kræver behandling

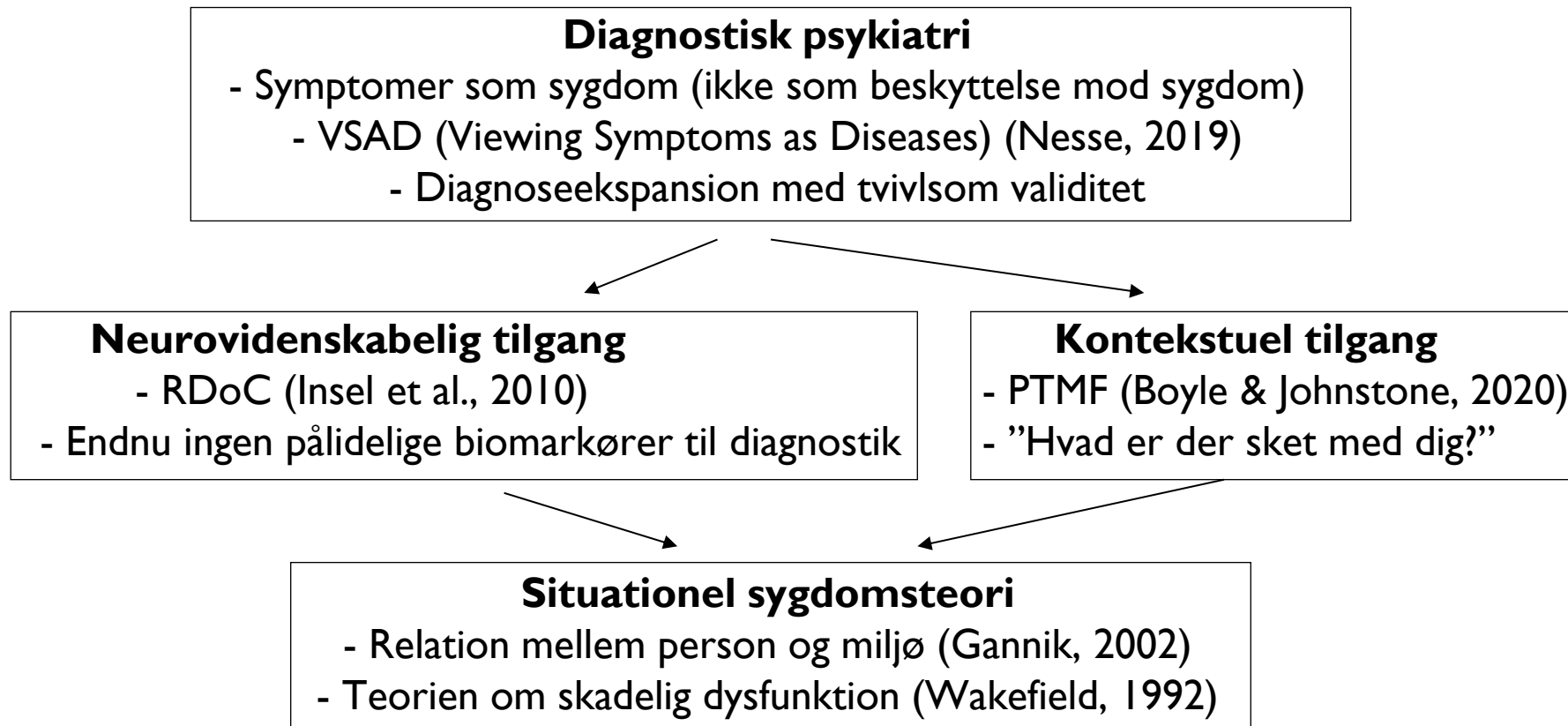
Tre udviklingslinjer:

- Sundhed som central værdi: Fra **rask↔syg** til **sund↔usund**
- Fra at **undgå en diagnose** og til at **tilkæmpe sig en**
- **Sundhedens paradoks** og en mulig **prævalensinflation**

Psykiatriske diagnosers funktioner

1. Organiseringsprincip for kommunikation, forskning og uddannelse i sundhedssektoren
2. Er betingelse for adgang til behandling
3. Kan være betingelse for økonomisk kompensation for behandling
4. Giver legitim grund til arbejdsfravær
5. Kan give adgang til velfærdsydelser
6. Registreringsværktøj i sundhedssektoren
7. Kan være juridisk betingelse for behandlingsdom
8. Kan udløse specialpædagogisk hjælp i skolesystemet
9. Grundlag for epidemiologiske undersøgelser
10. Anvendes i politisk planlægning af sundhedstiltag
11. Bruges til allokering af forskningsressourcer
12. Kan give mening til individets lidelseserfaring

Et grundproblem med psykiske diagnoser

Psykiatriske diagnoser som mediatorer af personers selvforhold

- Diagnosen som *tingsliggende* mediator
- Diagnosen som *forklarende* mediator
- Diagnosen som *selvbekræftende* mediator
- Diagnosen som *undskyldende* mediator

Diagnosekulturens dilemmaer

1. Virkninger vs. bivirkninger?
2. Personen vs. identiteten først?
3. VSAD vs. essentialisme?
4. Diagnosecirkularitet vs. ønske om forklaring?
5. Ønske om afpatologisering vs. behov for hjælp?

Respekt og despekt – kort sagt

- Hvis man slår på folk, der er faldet, så bliver de afmægtige (skabelse af hjælpeløshed) (DESPEKT¹)
- Hvis man ær folk, der er faldet, så bliver de liggende (offer- og klientgørelse) (DESPEKT²)
- Hvis man tilbyder en hjælpende hånd til folk, der er faldet, så kan de rejse sig op (RESPEKT)

Fem fortolkninger af lidelses- og diagnoseekspansionen

1. Der er simpelthen flere end før (den *samfundsmæssige* forklaring)
2. Vi er bare bedre til at erkende det (den *officielle* forklaring)
3. *Big Pharma* – henimod *Pharmageddon*? (den *kritiske* forklaring)
4. Den psykiatriske omformning af ubehaget (den *kultur-historiske* forklaring)
5. Ændret diagnostisk praksis (den ubetvivleligt *sande* forklaring)